

vemw inzicht

Magazine over zakelijk
energie- en watergebruik
in Nederland

Maart 2020 Nummer 1

Cora van Nieuwenhuizen: 'Economie is afhankelijk van water'

Samenwerken
aan circulariteit 3

Schonere bodem
voor Rotterdams
havengebied 4

Regionale Energie
Strategie in de
maak 8

Uitgave van

KONINKLIJKE
vemw

Kenniscentrum en belangenbehartiger
van zakelijke energie- en watergebruikers

Deze Energiedag mag u niet missen!

Kent u de energievoorziening van uw bedrijf in de toekomst al?

Of bent u daar nog druk over aan het nadenken? In beide gevallen is de Energiedag van VEMW dé bijeenkomst waar u bij moet zijn. Naast een interessant programma met lezingen en discussie krijgt u een rondleiding waar u kunt kennis maken met de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van industriële warmtepompen, CO₂-afvang, -opslag en hergebruik, biomassavergassing, waterstof, zonne-energie en vele andere technologieën. Een uniek kijkje in de keuken van hét laboratorium van de duurzame energie in Nederland: TNO Energie Transitie in Petten.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Thessa de Ridder: 0348-484 357 of tr@vemw.nl.

Noteer
donderdag 4 juni
in uw agenda!

Inkoopprestaties vergelijken met de VEMW Benchmark Inkoop Energie

Met de Benchmark Inkoop Energie kunnen leden van VEMW gratis hun inkoopprestaties van elektriciteit en gas over het kalenderjaar 2019 beoordelen. De benchmark levert een betrouwbare prestatie-indicator op voor de evaluatie van uw inkoop- of prijsstrategie. Ook is het een effectief controlemiddel voor de inkoopprestaties van een extern inkoopbureau of adviseur. Geen uitnodiging ontvangen of meer informatie? Neem dan contact op met Eric Picard: 0348-484 351 of ep@vemw.nl.

Opzeggen van het lidmaatschap kan alleen per 31 december. Er geldt een opzegtermijn van zes maanden. Zie voor verdere informatie de statuten, artikel 7, lid 4 en onze website: www.vemw.nl/OverVEMW/lidmaatschap.aspx

Indorama zet mondiaal in op circulariteit

Indorama Ventures, marktleider in polyester plastics voor de verpakkingindustrie, investeert wereldwijd in circulariteit. In Nederland is de producent van petflessen een samenwerking aangegaan met Unilever en Ioniqa, vertelt Wout Fornara, operations service manager van Indorama Holdings Rotterdam. “Een uniek initiatief.”

Polyethyleentereftalaat (PET) is een geliefd verpakingsmateriaal, maar zorgt ook voor een grote afvalstroom die uitermate schadelijk is voor het milieu, zegt Fornara. “De steeds groter wordende plastic soep in oceanen is zorgwekkend. Het plastic afval dat in het milieu terecht komt zorgt voor veel problemen. Als fabrikant van PET realiseren wij ons heel goed dat daar iets aan moet gebeuren. Mensen moeten veel meer bewust worden gemaakt van welke bedreigingen deze afvalstromen opleveren.” Hij vertelt dat mondiaal ongeveer 20 procent van het polyethyleentereftalaat wordt gerecycled. De rest wordt verbrand, belandt op de vuilstortplaats of in de natuur. “Als mondiale marktleider willen wij dit probleem aanpakken. Dat kunnen we natuurlijk niet alleen. Samenwerken met andere partijen is noodzakelijk.”

Stap voorwaarts

Indorama Ventures is een chemiebedrijf van wereldklasse dat zijn producten voor de samenleving produceert, zegt Fornara. “Dat betekent dat wij mondiaal inzetten op circulariteit. En die beperkt zich niet tot alleen onze eigen organisatie. We houden heel bewust rekening met de totale toeleveringsketen en kijken met name ook naar wat er met onze producten gebeurt ná gebruik. We willen méér zijn dan een fabrikant van polymeren. In dat licht bezien is de samenwerking met Unilever en Ioniqa een zeer belangrijke stap voorwaarts naar een circulaire economie.”

Baanbrekend

De startup Ioniqa, spin-off van de Technische Universiteit Eindhoven, heeft een baanbrekende technologie ontwikkeld, die bijdraagt om de aanpak van het wereldwijde afvalprobleem naar een hoger plan te tillen, legt hij uit. “Met behulp van deze technologie kan al het PET-afval, waaronder

ook gekleurde verpakkingen, in onze fabriek weer omgezet worden in zuivere plastic grondstoffen. Met dit circulaire proces is geen olie meer nodig om nieuwe PET-materialen te produceren. Het PET-afval zelf is onze grondstof.”

De PET-producten, gemaakt van dit afval, zijn identiek aan die gemaakt worden van olie, zegt Fornara. “Ze hebben dezelfde kwaliteit en voedselveiligheid, én kunnen geproduceerd worden tegen concurrerende prijzen.”

Oplossing

Ioniqa heeft medio vorig jaar zijn eerste PET-plastic upcyclingfabriek op de Brightlands Chemelot Campus in Geleen met een output van 10.000 ton PET-grondstoffen in gebruik genomen. Momenteel onderzoekt Indorama of de technologie van Ioniqa ook op industriële schaal goede resultaten kan opleveren, aldus Fornara. “Als dat zo is kan in de toekomst al het plastic hergebruikt worden voor de productie van hoogwaardige voedselverpakkingen. Deze volledige circulaire oplossing kan een industriële transformatie teweegbrengen, aangezien de nieuwe technologie eindeloos kan worden toegepast.”

Rotterdamse havengebied kampt met historische verontreinigingen

GebiedsGerichte Aanpak zorgt voor schonere bodem

In het Rotterdamse havengebied is door jarenlange industriële activiteiten bodem- en grondwaterverontreiniging ontstaan. Om daar wat aan te doen is begonnen met een gebiedsgerichte aanpak. Bedrijven kunnen hieraan vrijwillig meedoen, vertelt Marc Eisma, beleidsadviseur water en bodem, bij het Havenbedrijf Rotterdam.

Marc Eisma, beleidsadviseur water en bodem Havenbedrijf Rotterdam.

Foto: Marc Nolte Photography

Onderzoek naar de GebiedsGerichte Aanpak (GGA) van bodem- en grondwaterverontreiniging is meer dan tien jaar geleden door het Havenbedrijf Rotterdam in samenwerking met bedrijven gestart, zegt Eisma. "Inmiddels is GGA uitgegroeid tot een brede samenwerking tussen gemeente, milieudienst DCMR, Havenbedrijf Rotterdam, provincie, Rijkswaterstaat, Deltalinqs en het havenbedrijfsleven. We zijn ook het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat dankbaar dat het deze aanpak ondersteunt met een stevige rijksbijdrage. Er is veel geïnvesteerd in kennis over de aard en mate van de historische verontreinigingen, die vóór 1987 zijn ontstaan. Het eerste en meest complexe gebied waarop GGA zich richt, is het Botlekgebied. De daar gevestigde raffinaderijen, chemische en tankopslagbedrijven hebben intensief meegedaan aan de

ontwikkeling van de GGA, waardoor we tot een uniek Rotterdams concept zijn gekomen. Op korte termijn zal ook het Europoortgebied volgen."

Zelf verantwoordelijk

Bedrijven in de Botlek kunnen zogezegd vrijwillig kiezen om van de GGA gebruik te maken, maar blijven wel zelf verantwoordelijk voor hun verontreinigingen, zegt Eisma. "Als bedrijven willen meedoen moeten ze eerst een locatiebeheerplan opstellen, toegespitst op de GGA. Dit plan moet onder meer een beschrijving van de saneringsaanpak bevatten en een monitoringstrategie. In een Bodemloket wordt het plan door de bedrijven met de gemeente, DCMR, Havenbedrijf Rotterdam en Rijkswaterstaat besproken. DCMR moet het plan uiteindelijk goedkeuren. Door op deze manier te werken ontstaat er vervolgens duidelijkheid en zekerheid over het geheel van saneringsverplichtingen vanuit gemeente, Havenbedrijf Rotterdam en Rijkswaterstaat."

Kosteneffectief

Eisma: "Door langdurige aanwezigheid van industriële activiteiten is in het Rotterdamse havengebied op verschillende plaatsen verontreiniging van bodem en grondwater ontstaan. Het industriële karakter en de schaal waarop deze verontreinigingen voorkomen, vragen om een specifieke aanpak. Die houdt in dat verontreinigingen binnen de gebiedsgrens worden beheerd en gecontroleerd. Naast het wegnemen van risico's krijgen natuurlijke biologische afbraakprocessen meer tijd en ruimte om verontreinigingen af te breken, waardoor saneringskosten lager en verontreinigingen beter

beheersbaar worden.” Hij voegt daaraan toe dat de historische bodem- en grondwaterverontreiniging door middel van de GebiedsGerichte Aanpak kosteneffectief kan worden gesaneerd. “Met behulp van een speciaal voor het havengebied ontwikkeld grondwatermodel kunnen de bedrijven de monitoringsaanpak optimaliseren.”

‘Een uniek Rotterdams concept’

Drie momenten

Er zijn drie ‘momenten’ waarop bedrijven actie moeten ondernemen bij bodemverontreiniging, legt hij uit. “Eén is dat voor historische verontreinigingen moet worden voldaan aan de Wet Bodembescherming, die binnenkort wordt ondergebracht in de Omgevingswet. Binnen de GGA krijgen bedrijven meer ruimte en tijd om verontreinigingen aan te pakken.

Twée, als bedrijven ooit hun bedrijfsterrein aan het Havenbedrijf Rotterdam teruggeven, moet dat gebeuren in de oorspronkelijk verkregen staat. En drie, Rijkswaterstaat kan eisen aan bedrijven stellen als bodemverontreinigingen in het oppervlaktewater terecht komen. In de GebiedsGerichte Aanpak hebben we deze drie momenten op elkaar afgestemd en krijgen bedrijven aan de voorkant duidelijkheid en zekerheid over hun sanerings-

inspanning. Ook het Havenbedrijf Rotterdam is bereid om met deelnemers aangepaste afspraken te maken ten aanzien van het ‘schoon’ terugleveren van uitgegeven terreinen.”

Verbetering realiseren

De GebiedsGerichte Aanpak Bodem- en Grondwaterverontreiniging heeft tot doel om op termijn binnen het Rotterdamse havengebied een verbetering van de bodemkwaliteit en een stabiele verontreinigingssituatie te realiseren. In december 2018 is de Handreiking GGA Botlek bestuurlijk goedgekeurd door het B&W van de Gemeente Rotterdam. Momenteel wordt de gebiedsgerichte aanpak uitgebreid voor het hele havengebied.

Deltares ontwikkelde model voor aanpak verontreiniging

Coordinated Approach Remediation Rotterdam, kortweg Carrot. Om de GebiedsGerichte Aanpak van de verontreinigingen in de haven van Rotterdam mogelijk te maken, is door Deltares dit grootschalig grondwatermodel ontwikkeld. Dit model bestaat uit drie delen: Een stromingsmodel voor de gehele haven, modellen voor grondwaterstroming voor de gebieden Botlek, Europoort, Waalhaven, Eemhaven, Stadshaven en Vondelingenplaat, en modellen voor verontreinigingspluimen van specifieke bedrijfsterreinen. De resultaten van het grondwatermodel maken het voor de Gemeente Rotterdam, het Havenbedrijf Rotterdam en de bedrijven in het gebied mogelijk om te monitoren en een strategie met bijbehorende maatregelen te bepalen om bodem- en grondwaterverontreiniging aan te pakken.

Cora van Nieuwenhuizen, minister IenW

‘Onze hele economie is afhankelijk van water’

Minister Cora van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat noemt ons land ‘kampioen water afvoeren’. Maar met de droogte van 2018 is daar nog een ander belangrijk aspect bijgekomen: zoetwater vasthouden. “Dat is met het oog op klimaatverandering noodzakelijk.”

Cora van Nieuwenhuizen, minister IenW

De zomer van 2018 bracht een langdurige droogteperiode. Wat heeft u als overheid hiervan geleerd?
Van Nieuwenhuizen: “Toen ik aantrad als minister had ik nooit gedacht dat ik hiermee zou worden geconfronteerd. Nederland is kampioen water

afvoeren als er te veel water via de rivieren wordt aangevoerd. Ook zijn we kampioen om water buiten de deur te houden als je het hebt over de zee. Maar dat we ook een watertekort zouden hebben, dat had niemand echt voorzien. Dan zie je toch dat de klimaatverandering ons voor nieuwe vraagstukken stelt. Extreme weersomstandigheden, zoals langdurige droogte, zullen vaker in de toekomst voorkomen, zo is de verwachting. Dat in combinatie met bijvoorbeeld een rivier als de Rijn, van oorsprong een gletsjerrivier die in toenemende mate een regenrivier wordt, stelt ons voor nieuwe dilemma's: Je weet nooit van te voren hoeveel water die zal aanvoeren.”

Verziltling

Van Nieuwenhuizen: “In de zomer van 2018 zagen we, als er weinig wateraanvoer van de rivieren is, dat er weinig tegendruk ontstaat tegen de zee. Dus kregen we aan de westkant van ons land te maken met een verziltingsprobleem. Maar ook het IJsselmeer lijdt daaronder. Daar ontstond dat jaar een veel hoger chloridegehalte. Ik had nooit kunnen denken dat ik ook nog tankschepen zou moeten inhuren om drinkwater achter de hand te houden. Bij het Noord-Hollandse Andijk, een innamepunt van water waarvan drinkwater wordt gemaakt, was het chloridegehalte te hoog. Dat is maar net goed gegaan.”

Lage waterstand

Ook de agrarische sector heeft flink te lijden gehad van de droogte, zegt Van Nieuwenhuizen. “De natuur heeft er ernstig onder geleden. Poelen en beken vielen droog. Het jaar daarna zagen we pas dat ook bomen averij hebben opgelopen. En, de binnenvaart kampte met problemen. Schepen liepen

vast omdat het waterniveau te laag was. In Duitsland kon de industrie niet meer goed bevoorrad worden, omdat tankschepen met raffinageproducten daar niet meer konden komen. Duitse benzinestations moesten soms nee verkopen. Watertekorten raken onze hele economie.”

Hoe kun je je op dergelijke droogtesituaties voorbereiden?

“We hebben ons in 2018 vooral beziggehouden met de crisisbeheersing ten gevolge van de droogte. Dat is goed verlopen. Onze structuren staan als een huis. We beschikken traditioneel over waterpartijen in ons land die elkaar in zulke crisissituaties goed weten te vinden.

Ik heb in 2018 het initiatief genomen om een Beleidstafel Droogte in te stellen, omdat toekomstige droge zomers van grote invloed zijn op de grondwaterstand. Onlangs is er een eindrapport van de Beleidstafel Droogte verschenen. Daarin staan zo'n 46 aanbevelingen. Kort gezegd komt het erop neer dat we nu ook moeten leren om 'kampioen water vasthouden' te worden. Hoe kunnen we zuiniger met water omgaan? Maar ook als we een periode van veel wateraanvoer en regen hebben, moeten we zorgen dat we dat water vasthouden om toekomstige droogte aan te kunnen. Dat kan door middel van kleinschalige waterbufferprojecten, maar het is ook essentieel om water vast te houden op grote schaal, zoals in stedelijke gebieden. In combinatie met klimaatadaptatie, waarvoor ik ook een project in gang heb gezet, kijken we hoe we water op een verstandige manier kunnen vast-

houden en hoe we daar zorgvuldig mee kunnen omgaan. Voor de industrie en energiebedrijven is dat ook van grote betekenis. Veel bedrijven hebben water nodig voor hun bedrijfsprocessen. Dat water moet bovendien van voldoende kwaliteit zijn.”

‘We moeten behalve ‘kampioen water afvoeren’ ook ‘kampioen water vasthouden’ worden’

Samen optrekken

Zijn industriële watergebruikers in uw optiek zich voldoende bewust van de waterproblematiek? Met andere woorden: acteren zij ook hiernaar?

“Zakelijke watergebruikers zijn zich er heel goed van bewust dat onze zoetwatervoorraden eindig zijn. Zij spannen zich in om zuinig met water om te gaan, hergebruiken water waar mogelijk en investeren in innovaties om dit mogelijk te maken. Kijk naar bierbrouwers. Water is cruciaal voor hun eindproduct. Bavaria bijvoorbeeld heeft een heel innovatief proces ontwikkeld, waarbij overtollig water wordt terug geleverd aan de landbouw.

Samen optrekken is essentieel. Het is van groot belang dat de industrie samenwerkt met drinkwaterbedrijven, boeren en natuurbeheerders om ecosystemen in balans te houden.”

Regionale Energie Strategie

‘Doel is het realiseren van een drastische CO₂-reductie’

Dertig RES-regio's werken momenteel aan het opstellen van hun concept Regionale Energie Strategie (RES). Maar wat betekent dat precies en waar staat de RES eigenlijk voor? “De RES helpt ons bij het realiseren van het Klimaatakkoord, een drastische CO₂-reductie.”

*Kristel Lammers
is programmadirecteur
voor het Nationaal
Programma Regionale
Energie Strategieën*

Kristel Lammers is programmadirecteur voor het Nationaal Programma Regionale Energie Strategieën (NP RES). Ze vertelt bevolgen over de dertig regio's in het land die momenteel hard bezig zijn om vóór 1 juni dit jaar hun conceptversies van de Regionale Energie Strategie bij het Nationaal Programma in te leveren. Lammers: “In dat concept worden de ambities van de regio voor het realiseren van hernieuwbare energie op land vóór 2030 opgenomen. Ook wordt afgewogen hoe die groene energie past in de fysieke leefomgeving met behoud van ruimtelijke kwaliteit. Belangrijk daarbij is natuurlijk ook of er voldoende draagvlak is bij inwoners en volksvertegenwoordigers, en of die hernieuwbare energie op het energienet past.”

Bevorderen

Ze benadrukt dat het van groot belang is dat provincie, waterschappen, gemeenten, netbeheerders,

bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners samenwerken aan het uiteindelijke doel waarvoor onze samenleving staat: het reduceren van CO₂-uitstoot. “Want samenwerking in de regio bevordert consensus en kan een belangrijke katalysator zijn om CO₂-besparende projecten van de grond te krijgen. Maar samenwerking helpt ook bij het formuleren en vaststellen van het omgevingsbeleid van gemeenten, provincies en Rijk waarvoor de RES een bouwsteen is. In dat omgevingsbeleid vindt integrale besluitvorming over de fysieke leefomgeving plaats. Op grond daarvan kunnen vergunningen worden verleend voor initiatieven op het gebied van hernieuwbare energie. Daarmee krijgen bedrijven en inwoners meer zekerheid voor het doen van investeringen.”

‘Samenwerken, dat is de basis om de RES tot een succes te maken’

Essentieel

Ook Edward Pfeiffer, senior consultant energie en projectmanager circulaire economie bij Royal HaskoningDHV, is nauw betrokken bij de RES. Het adviesbureau levert de projectleiders voor vier RESsen: die van West-Brabant, Groningen, Friesland en Drechtsteden, en is daarnaast betrokken bij tien andere RESsen. Pfeiffer zegt dat juist het maken van afspraken in de regio essentieel is om in 2030 tot 49 procent CO₂-reductie te komen, in lijn met de internationale klimaatafspraken van Parijs.

Pfeiffer: “Als je het over West-Brabant hebt, dan spreek je over Moerdijk en de industrie in Bergen op Zoom. Drechtsteden is onder andere de industrie in Dordrecht, zoals DuPont en Groningen heeft het Eemshavengebied. Grote industriële complexen die juist ook binnen de RES een rol van betekenis kunnen en zouden moeten vervullen als het om warmtevoorziening gaat.”

Warmtevoorziening

Pfeiffer zegt met nadruk ‘zouden moeten’. Want dat is in de meeste gevallen (nog) niet aan de orde. Hij legt uit dat de RES primair een verantwoordelijkheid is van de overheden, gemeenten en provincies. “Veel gemeenten beseffen zich heel goed dat bedrijven een belangrijke rol spelen in de uitvoering van projecten die gerelateerd zijn aan duurzame

*Edward Pfeiffer,
senior consultant
energie en project-
manager circulaire
economie bij Royal
HaskoningDHV*

warmtevoorziening. Daar heb je de industrie juist heel hard bij nodig. Elke RES gaat na of er warmtenetten nodig zijn om de energiedoelstellingen van 2030 te gaan halen. Daarbij wordt gekeken naar grootschalige warmtebronnen die kunnen bijdragen aan een verdere verduurzaming van de energiebehoefte. Het identificeren daarvan maakt onderdeel uit van de RES.”

Essentieel om regionaal afspraken te maken’

Minder sterk

Voor zon en wind ligt er een landelijke afspraak van een productie van 35 terawattuur in 2030. Zo’n concrete opgave is er voor duurzame warmte niet, zegt Pfeiffer. “Die is toch tamelijk vrijblijvend en zou best iets ‘dwingender’ mogen zijn. Voor wind en zon gelden duidelijke inspanningsverplichtingen, voor warmtevoorziening niet. Ik hoop dat deze uitdaging de komende maanden wordt opgepakt.” Gelukkig beseffen veel gemeenten zich dat partijen die beschikken over warmtebronnen ook actief betrokken moeten worden bij een regionale energie strategie, zegt hij. “Ik constateer dat gemeenten daarbij steeds vaker het initiatief nemen. De industrie doet dat vooralsnog niet, zij is afwachtender en daarin minder proactief. Wel neemt de industrie in veel regio’s zitting in een stuurgroep of een begeleidingscommissie en maakt zij het hele proces van de RES van zeer nabij mee. Daardoor is de mogelijk-

heid om een bijdrage te leveren aan de warmtediscussie wel degelijk aanwezig: de industrie wordt uitgenodigd haar visie geven op het ontwikkelen en realiseren van warmteprojecten.”

Welke energiedoelstellingen en op welke termijn

In het Nationaal Programma Regionale Energie Strategieën werken IPO, Unie van Waterschappen, VNG en Rijk nauw samen. Het Nationaal Programma ondersteunt de regio's bij het maken van de RES. Elke energieregio geeft invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord die zijn gemaakt aan de sectortafels voor Elektriciteit en Gebouwde Omgeving, legt Lammers uit. Maatschappelijke partners, bedrijfsleven, overheden en inwoners zijn onmisbaar om te komen tot een 'regionaal gedragen RES'.

Maar wat staat er nu precies in zo'n RES? Lammers: “De RES geeft inzicht in de mogelijkheden voor regionale energieopwekken – besparing. Ook kijkt zij – in overleg met betrokkenen - naar plekken waar dit gerealiseerd kan worden en hoe dit vertaald kan worden naar concrete projecten en planning. Daarnaast wordt een overzicht gemaakt van beschikbare warmtebronnen. Ook worden de gevolgen voor de energie-infrastructuur in kaart gebracht. De RES is een manier van samenwerken én een document waarin elke regio beschrijft welke energiedoelstellingen zij wil halen en op welke termijn.”

Goodwill

Resumerend stelt Pfeiffer dat de kansen voor warmtenetten er wel degelijk liggen. “De industrie kan in veel gevallen aankoppelen aan warmteprojecten, maar die mogelijkheden worden tot nog toe onvoldoende benut, omdat ze – zoals ik eerder zei - niet deel uitmaken van de RES. Ook in het licht van goodwill en de band met de omgeving waarin bedrijven opereren, zou het goed zijn als zij zich sterker profileren op het gebied van duurzame warmtevoorziening. Dat versterkt de band tussen bedrijven en de regio waarin zij werkzaam zijn.”

‘Industrie, pak de handschoen op en ga aan de slag met warmte’

Wat zou er moeten veranderen? Daag de industrie nog krachtiger uit om te participeren in de RES, zegt hij. “Laat gemeenten weten wat je als industrie in de aanbieding hebt. Hoeveel warmte, welke temperatuur en wat je randvoorwaarden zijn. Zet jezelf in de etalage, neem de regie en blijf zo zelf in control. Voorkom dat het Rijk die regie overneemt omdat de industrie zelf te weinig doet bij het ontwikkelen en uitvoeren van warmteprojecten. Dat is mijn oproep.”

Achtste Watervisie congres bij Tata Steel IJmuiden

In februari vond alweer het achtste Watervisie congres plaats. Met als thema 'Het Schaduw-ministerie van Water'. Evenals voorgaande jaren werd ook ditmaal The Water Innovator of the Year gekozen. Plaats van handeling: Tata Steel in IJmuiden.

De Water Innovator of the Year en het Watervisie congres zijn onderdeel van het Watervisie platform, een samenwerkingsverband van de vakbladen Petrochem en Utilities, belangenvereniging voor energie- en watergebruikers VEMW en industrie-waterexpert Evides Industriewater.

Integrale visie

Waarom een Watervisie congres? vragen we aan directeur Water Roy Tummers van VEMW. Tummers: "Water is de belangrijkste energie- en grondstoffen-drager in industriële processen. Daarom kijken industriële leiders steeds vaker naar de wisselwerking tussen water, energie en grondstoffen. Een integrale visie levert bedrijven extra waarde op door (kosten) besparingen in het gebruik en terugdringing van emissies. Temeer omdat water als medium ook een rol kan spelen in circulaire ketens."

Onmisbaar

De sprekers in IJmuiden lieten hun licht dus schijnen over water. Theo Henrar, directievoorzitter van Tata Steel Nederland, noemde de beschikbaarheid, verdeling en betaalbaarheid van water een groeiend mondiaal probleem. Tata Steel heeft in Nederland gelukkig wél beschikking over voldoende water voor haar productieprocessen, zei hij. De staalproducent gebruikt op jaarbasis zo'n 200 miljoen kubieke meter water. En ook voor zuivelproducent FrieslandCampina is water een onmisbaar bestanddeel voor haar producten en bedrijfsprocessen, liet Sustainability manager global supply chain Klaas Vos weten. Het bedrijf ontwikkelt nieuwe technieken om water te besparen en grondstoffen uit afvalwater terug te winnen.

Perry van de Marel, managing director van North Water, een joint venture van Evides Industriewater en Waterbedrijf Groningen, ging uitvoerig in op de levering van industriewater en afvalwaterzuive-

ring, core business van het Groningse bedrijf. Ook daarbij kwam circulariteit aan de orde.

Levendig debat

Het speciaal voor dit Watervisie congres samengestelde 'Schaduwministerie van Water' boog zich over de huidige en toekomstige wateruitdagingen waar de industrie mee te maken heeft. Het bestond uit de schaduwministers Marike Bonhof (directie lid Vites), Jeroen Tap (manager Dow Benelux) en Bert Jan Bruning (CEO Nedmag). Zij stelden zich de vraag of drinkwater te goedkoop is voor de industrie. En, of er regionale watertafels zouden moeten komen. Zouden we waterintensieve bedrijven moeten verplaatsen naar waterrijke gebieden in ons land? Maar vooral ook: hoe zorgen grootverbruikers van zoetwater ervoor dat hun stem ook in Den Haag wordt gehoord? Het leverde in IJmuiden een levendig debat op.

Last but not least werd tijdens Watervisie 2020 the Water Innovator of the Year gekozen. Een deskundige jury beoordeelde drie pitches van drie startups: AquaVest van Frontier Ventures, Vivimag en Zero Brine, waarbij AquaVest van Frontier Ventures met de eer ging strijken.

Gertjan Lankhorst, voorzitter VEMW (links) en Theo Henrar, directievoorzitter van Tata Steel Nederland

Watervoorziening van de toekomst: alle hens aan dek!

Twee hele droge zomers en nu een erg natte winter. Fenomenen die de aandacht voor watermanagement vergroten. Daar is alle reden toe. Eeuwenlang hebben we ons in Nederland eigenlijk alleen maar druk hoeven maken over te veel water. Maar inmiddels is ook de beschikbaarheid van voldoende water een aandachtspunt van groot belang. Minister Van Nieuwenhuizen stelt in dit nummer van Inzicht dat Nederland 'kampioen water vasthouden' moet worden.

De industrie speelt daarbij een grote rol. Water is voor vrijwel alle productieprocessen nodig. Als het niet meer vanzelfsprekend is dat er voldoende

water uit de grond kan worden geput of uit de rivieren kan worden onttrokken, is circulariteit een logische stap. Kan water worden hergebruikt? Voordeel is dat het bedrijven kansen biedt om hun afhankelijkheid van kwetsbare waterbronnen te verminderen. Moderne zuiveringstechnieken maken hergebruik van effluent ook steeds vaker tot een optie. Op het mede door VEMW georganiseerde congres Watervisie 2020 kwamen mooie voorbeelden aan de orde.

Deze ontwikkelingen maken de samenwerking tussen bedrijven en waterschappen steeds belangrijker. In dialoog kan meer worden gerealiseerd dan vanuit een afwachtende of

defensieve houding. Dat vereist van waterschappen een open houding voor de wensen en mogelijkheden van hun klanten. Maar ook bedrijven moeten waterschappen benaderen met hun vragen en ideeën.

In de nieuwe watervisie die VEMW momenteel ontwikkelt zal aan deze ontwikkeling veel aandacht worden besteed. Maar uiteindelijk zal het de inzet van onze leden zelf zijn die moet bijdragen aan een toekomstbestendig waterbeheer in Nederland.

Gertjan Lankhorst,
voorzitter VEMW

VEMW Jaarverslag op Maat 2019 verschijnt dit voorjaar

Dit voorjaar verschijnt het VEMW jaarverslag 2019. Ook nu weer, net zoals over 2018, hebben wij dit geheel voor u op maat samengesteld. Zoals een maatpak dat tegemoet komt aan uw specifieke en functionele wensen.

Het Jaarverslag op Maat 2019 richt zich volledig op uw bedrijf en organisatie, en eventuele dochterbedrijven die ook lid zijn van VEMW. Daarbij wordt rekening gehouden met energie- en/of watergerelateerde onderwerpen die voor u relevant en dus belangrijk zijn. Wat heeft VEMW in 2019 precies voor u betekend? En, welke voordelen heeft het VEMW-lidmaatschap voor uw onderneming opgeleverd? Deze en andere zaken komen in het Jaarverslag op Maat 2019 aan de orde.

Colofon

VEMW Inzicht is een uitgave van de Vereniging voor Energie, Milieu en Water (VEMW). Dit blad wordt verspreid in een oplage van ca. 2.000 exemplaren onder VEMW-leden en -relaties, en verschijnt ieder kwartaal.

Reageren?

Reacties of tips voor interessant nieuws kunnen gericht worden aan Thessa de Ridder, desk@vemw.nl.

VEMW

Houttuinlaan 12, 3447 GM Woerden
0348-484 350
www.vemw.nl

Redactie Alexander Haje en VEMW

Opmaak SD Communicatie, Naaldwijk

ISSN 1389-7691

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die onvolledig of onjuist is opgenomen, alsmede voor de gevolgen van activiteiten die ondernomen worden op basis van deze informatie aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.